

Anders dan Studium Generale weten wetenschapscafés ook jongeren te trekken. *(Foto Vincent van den Hoogen)*

Kroeg verdringt collegezaal

Na de lezing in debat met wetenschappers in het Science Café

Gepubliceerd: 9 januari 2008 00:00 | Gewijzigd: 9 januari 2008 09:01

Lezingen en debatten over wetenschap in de kroeg: Science Cafés zijn hot. Ze verdringen het traditionele Studium Generale, want ze zijn veel gezelliger.

Door Jan Kees van der Veen

Nijmegen, 9 jan. De achterzaal van het Nijmeegse Café Van Buren zit stampvol. Voor de late binnenkomers zijn er alleen nog staanplaatsen. Er hangt een geur van natte jassen en bier. Uit het café klinkt geroezemoes, maar in de achterzaal is het muisstil als de hoogleraren Carl Figdor en Theo de Witte vertellen over immunotherapie, een mogelijk nieuwe bestrijdingsmethode van kanker. Geen eenvoudige kost, maar moeilijke termen worden geduldig uitgelegd en fraaie filmpjes ontlokken de bezoekers af en toe een zucht van bewondering. Science Café Nijmegen scoort opnieuw met een boeiend onderwerp.

Science Cafés zijn hot. Rotterdam had in 2004 als eerste een Wetenschapscafé. In 2005 volgde Nijmegen, een jaar later Eindhoven, Leiden en Tilburg, en in Wageningen wordt er één opgericht. In andere universiteitssteden bestaan al langer thematische discussiecafés, zoals de Rode Hoed in Amsterdam en Tumult in Utrecht (politiek en maatschappij), en filosofiecafés in Groningen en Maastricht. Het verschijnsel is overgewaaid uit Frankrijk en is nu ook in Groot-Brittannië en de Verenigde Staten populair.

Françoise Touahri, een van de oprichters van Science Café Nijmegen en lid van het organisatiecomité, stelt vast dat het aantal bezoekers en de levendigheid van de discussie sterk afhangen van het onderwerp.

„Controversiële onderwerpen als kernenergie of het nut van dierproeven staan borg voor volle zalen en verhitte debatten. Dan komt er wel 150 man. Maar andere keren komt maar de helft.” Het comité staat voor de taak onderwerpen te vinden die aansprekend en actueel zijn, en waarvoor goede sprekers te vinden zijn. Het onderwerp van vanavond is boeiend en trekt veel publiek, maar is niet echt omstreden. De discussie blijft beperkt tot informatieve („wat kost zo’n behandeling nou?”) en persoonlijke vragen („Mijn vriendin heeft nierkanker, zou die ook baat hebben bij uw methode?”). Na de pauze is de zaal een stuk leger. Kennelijk willen veel mensen bij dit onderwerp wel „de lezing horen”, maar hebben ze geen behoefte vragen te stellen of hun mening te geven.

Sprekers komen graag, vrijwel niemand slaat een uitnodiging voor het Science Café af. Wetenschappers vinden het leuk en uitdagend om een verhaal te houden voor een breed publiek. Dat verhaal is meestal persoonlijker, met meer menselijk detail, dan in de collegezaal.

Jos van den Broek, bijzonder hoogleraar in de biomedische wetenschapscommunicatie bij het Leids Universitair Medisch Centrum, verklaart het succes van Science Cafés uit de lage drempel, de informele sfeer en de mogelijkheid met de wetenschappers in debat te gaan. „De wetenschap mengt zich onder het volk, is entertainment geworden.” Opvallend vindt hij het verschil met het Studium Generale, een instituut dat elke universiteit kent en ook tot doel heeft wetenschap ‘onder de mensen’ te brengen. Daar komen vooral gepensioneerden, terwijl het Science Café behalve ouderen ook veel studenten en scholieren trekt. De drempel is bij een Studium Generale hoger doordat het zich afspeelt in een collegezaal, en omdat de sfeer formeler is. Er is geen bar, er is geen muziek, men kan na afloop niet blijven napraten.

De Nederlandse Science Cafés zijn een initiatief van vrijwilligers. De mannen en vrouwen van het eerste uur komen soms uit de universitaire wereld, soms ook niet. Françoise Touahri werkt bijvoorbeeld als fysica bij chipbedrijf NXP in Nijmegen. Ze komt uit Frankrijk, waar de Cafés Scientifiques al sinds de jaren negentig een bekend fenomeen zijn. In Nijmegen bestaat nu een geoliede, op vrijwilligers draaiende organisatie, die onderwerpen uitkiest, sprekers benadert, de logistiek en de promotie doet.

Universiteiten en het bedrijfsleven steunen het initiatief, ook financieel. Ze vinden het belangrijk de drempel naar de wetenschap te verlagen: wie weet levert het op termijn nieuwe studenten op, of werknemers. In Eindhoven heeft het Studium Generale van de TU het Science Café opgenomen in zijn programma en de High Tech Campus en Philips doen mee. In Leiden spelen TNO en de Leidse universiteit een belangrijke rol.

Je kunt je afvragen of het niet tijd wordt voor een professioneler opgezette organisatie. Jos van de Broek is daar geen voorstander van. „Het is nu juist de charme van het Science Café dat het een organisatie van jonge vrijwilligers is die af en toe fouten maakt, maar ook met frisse ideeën komt. Als we het gaan institutionaliseren halen we de spontaniteit eraf.”

Vind een Science Café via www.sciencecafe.nl

Het concept 'Science Café' is overal hetzelfde

-Op een doordeweekse avond houden in een populair, centraal gelegen café enkele **sprekers een inleiding over een actueel wetenschappelijk thema.**

-De toegang is **gratis.**

-Het publiek kan **vragen stellen** en met de wetenschappers in debat

gaan.

-Tussendoor en na afloop is er **livemuziek of een dj**.

-**De frequentie van de bijeenkomsten** ligt tussen eenmaal per kwartaal en eenmaal per maand.

Vind een *Science Café* via www.sciencecafe.nl

 [Print artikel](#) [Mail artikel](#) [Mail/tip de redactie](#)

Meer wetenschap nieuws

00:00 [Kroeg verdringt collegezaal](#)

Dinsdag 08 Januari

15:57 [Hoogtevrees geeft koeien stress bij het melken](#)

14:36 [Fout piloot minder vaak oorzaak van vliegtuigongeluk](#)

14:23 [Aspirine helpt niet tegen dementeren](#)

00:00 [Taalfuncties liggen verspreid over brein](#)

Maandag 07 Januari

11:03 [Sporten verbetert leven kankerpatiënten](#)

10:19 [Nederlander groeit nauwelijks meer](#)

Zondag 06 Januari

19:11 [Depressie veroorzaakt geen risicovolle psychische littekens](#)

[advertentie]

